

Historia – wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – klasa 7

Temat lekcji	Wymagania na poszczególne oceny				
	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
Rozdział I. Europa po kongresie wiedeńskim					
1. Kongres wiedeński 2. Rewolucja przemysłowa 3. Nowe idee polityczne 4. Przeciwno Świętemu Przymierzu	- Rozpoznaje kluczowe pojęcia epoki (m.in. <i>ład wiedeński, industrializacja, rewolucja przemysłowa, ideologia, Wiosna Ludów</i>) - Wskazuje na mapie rejon wybuchu rewolucji przemysłowej oraz główne państwa decydujące na kongresie wiedeńskim - Podaje ramy czasowe obrad kongresu oraz Wiosny Ludów - Wymienia najważniejsze wynalazki epoki i ich twórców (np. maszyna parowa J. Watta).	- Wyjaśnia założenia zasad ładu wiedeńskiego (<i>restauracja, legitymizm, równowaga sił</i>) - Opisuje wpływ rewolucji przemysłowej na procesy urbanizacyjne i zmiany społeczne (narodziny proletariatu i burżuazji) - Charakteryzuje główne założenia powstałych wówczas ideologii (liberalizmu, konserwatyzmu, socjalizmu, komunizmu) - Wymienia przyczyny i ogólne skutki Wiosny Ludów w Europie.	- Na podstawie mapy omawia zmiany terytorialne w Europie po 1815 r. - Porównuje założenia programowe poszczególnych nurtów politycznych (np. liberalizmu i konserwatyzmu oraz socjalizmu i komunizmu) - Wyjaśnia mechanizm funkcjonowania Świętego Przymierza.	- Analizuje przyczynowo-skutkowy łańcuch wydarzeń prowadzących do kryzysu ładu wiedeńskiego - Wykazuje związek między rozwojem przemysłu a wykształceniem się nowoczesnych ruchów społecznych i politycznych - Charakteryzuje przebieg Wiosny Ludów z uwzględnieniem specyfiki regionalnej (Francja, państwa niemieckie, włoskie, Austria, Węgry).	- Dokonuje krytycznej oceny trwałości i sprawiedliwości ładu wiedeńskiego - Ocenia wpływ rewolucji przemysłowej na cywilizację i środowisko naturalne - Ocenia znaczenie zrywu Wiosny Ludów dla rozwoju świadomości narodowej i procesów demokratyzacyjnych w Europie.

Rozdział II. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim					
1. Po upadku Księstwa Warszawskiego 2. Powstanie listopadowe 3. Polacy po powstaniu listopadowym 4. Wiosna Ludów na ziemiach polskich 5. Kultura polska pod zaborami	- Wskazuje na mapie politycznej podział ziem polskich dokonany w 1815 r. - Podaje daty wybuchu powstania listopadowego oraz powstania krakowskiego i Wiosny Ludów na ziemiach polskich - Identyfikuje kluczowe postacie epoki (np. Adam Mickiewicz, Piotr Wysocki, Józef Bem) - Wymienia podstawowe formy represji popowstaniowych.	- Wyjaśnia pojęcia: <i>ziemie zabrane, Wielka Emigracja, rusyfikacja, praca organiczna, rabacja galicyjska</i> - Opisuje ustrój Królestwa Polskiego oraz zasady funkcjonowania opozycji legalnej i tajnej - Charakteryzuje cele i nurty polityczne Wielkiej Emigracji - Wyjaśnia genezę i przebieg nocy listopadowej.	- Porównuje sytuację społeczno-gospodarczą oraz zakres swobód Polaków w poszczególnych zaborach - Analizuje przyczyny klęski powstania listopadowego - Przedstawia specyfikę polskiego romantyzmu i jego wpływ na postawy niepodległościowe (pojęcie mesjanizmu) - Przedstawia przebieg wydarzeń Wiosny Ludów na ziemiach polskich.	- Analizuje stopień realizacji swobód konstytucyjnych w Królestwie Polskim pod panowaniem rosyjskim - Dokonuje syntezy programów politycznych polskich ugrupowań emigracyjnych oraz konspiracyjnych na ziemiach polskich w latach 30. i 40. XIX w. - Wykazuje specyfikę reform uwłaszczeniowych w zaborze pruskim i austriackim.	- Ocenia postawy dowódców i szanse powodzenia powstania listopadowego - Bilansuje zyski i straty zrywów niepodległościowych 1. połowy XIX w. dla przetrwania narodu polskiego - Ocenia rolę Rzeczypospolitej Krakowskiej i kulturotwórczą rolę Wielkiej Emigracji.
Rozdział III. Europa i świat po wiośnie ludów					
1. Stany Zjednoczone w XIX wieku 2. Zjednoczenie Włoch i Niemiec 3. Kolonializm w XIX wieku 4. Przemiany społeczno-polityczne w Europie	- Wskazuje na mapie zjednoczone Włochy, zjednoczone Niemcy oraz obszary ekspansji kolonialnej - Podaje ramy czasowe wojny secesyjnej w USA i zjednoczenia Niemiec	- Wyjaśnia pojęcia: <i>secesja, abolicjonizm, risorgimento, kolonializm, emancypacja kobiet, kultura masowa, pozytywizm</i>	- Porównuje proces jednoczenia Włoch i Niemiec (wskazuje podobieństwa i różnice) - Wyjaśnia przyczyny dynamicznego rozwoju kolonializmu i jego	- Analizuje gospodarcze, społeczne i polityczne konsekwencje powstania nowych mocarstw w Europie - Omawia specyfikę rywalizacji kolonialnej	- Ocenia metody polityczne stosowane przez Ottona von Bismarcka i Cavour'a w procesach jednoczeniowych - Dokonuje oceny bilansu kolonializmu z

5. Postęp techniczny i kultura przełomu XIX i XX wieku	- Identyfikuje kluczowe postacie historyczne (A. Lincoln, O. von Bismarck, G. Garibaldi, K. Darwin, M. Skłodowska-Curie) - Wymienia najważniejsze osiągnięcia nauki i techniki 2. połowy XIX w.	- Przedstawia przyczyny i skutki wojny secesyjnej w USA - Opisuje najważniejsze etapy jednoczenia Włoch i Niemiec - Charakteryzuje założenia nowych ruchów politycznych (chadecja, socjaldemokracja, nacjonalizm).	wpływ na relacje między mocarstwami - Analizuje wpływ przemian cywilizacyjnych (medycyna, komunikacja, higiena) na jakość i długość życia ludzi w XIX w.	w Afryce i Azji oraz postawy ludności podbijanej - Charakteryzuje ewolucję systemu demokratycznego i prawa wyborczego w 2. połowie XIX w.	perspektywy państw metropolitalnych i społeczeństw podbitych - Ocenia wpływ rozwoju środków masowego przekazu na postawy społeczne i polityczne przełomu wieków.
Rozdział IV. Ziemie polskie po wiośnie ludów					
1. Powstanie styczniowe 2. Po powstaniu styczniowym 3. Zmiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich 4. Działalność polityczna na ziemiach polskich 5. Kultura polska przełomu XIX i XX wieku	- Podaje datę wybuchu powstania styczniowego oraz rewolucji 1905 roku - Rozpoznaje postacie: Romualda Traugutta, H. Cegielskiego, J. Piłsudskiego, R. Dmowskiego - Wymienia zabory, w których prowadzono politykę rasyfikacji i germanizacji - Wymienia główne polskie partie polityczne przełomu	- Wyjaśnia pojęcia: <i>branka, Kulturkampf, rugi pruskie, autonomia galicyjska, trójlojalizm, orientacja prorosyjska i proaustriacka</i> - Opisuje przyczyny, przebieg i skutki powstania styczniowego - Charakteryzuje przejaw rasyfikacji i germanizacji oraz formy oporu społecznego (np. strajki szkolne)	- Porównuje sytuację Polaków pod panowaniem pruskim, rosyjskim i austriackim w 2. połowie XIX w. - Analizuje podziały społeczne i polityczne przed wybuchem powstania styczniowego („biali” vs „czerwoni”) - Omawia rozwój nowoczesnego przemysłu i przemiany społeczne na ziemiach	- Analizuje wpływ walki z polskością (Kulturkampf, polityka Apuchtina) na kształtowanie nowoczesnej świadomości narodowej Polaków - Omawia znaczenie rewolucji 1905–1907 r. dla ziem polskich i ewolucji postaw niepodległościowych.	- Ocenia postawy Polaków wobec polityki zaborców (porównanie postaw ugodowych/lojalistycznych, pracy organicznej i walki zbrojnej) - Dokonuje krytycznej oceny znaczenia autonomii galicyjskiej dla przetrwania polskiej nauki i kultury - Ocenia dojrzałość programową polskich

	XIX i XX w. (PPS, Endecja, PSL)	- Przedstawia cele programowe głównych ruchów politycznych pod zaborami.	polskich (zwłaszcza w Królestwie Polskim i Galicji).		nurtów politycznych w przededniu I wojny światowej.
Rozdział V. I wojna światowa					
1. Świat na drodze ku wojnie 2. Na frontach I wojny światowej 3. Rewolucje w Rosji 4. Sprawa polska podczas I wojny światowej	- Podaje daty ramowe I wojny światowej oraz datę wybuchu rewolucji w Rosji (1917 r.) - Wskazuje na mapie skład wrogich bloków militarnych (Trójpřzymierze/Państwa Centralne i Trójpřporozumienie/Ententa) - Identyfikuje postacie: W. Lenina, J. Piłsudskiego, R. Dmowskiego, I. J. Paderewskiego, W. Wilsona - Wymienia nowe rodzaje broni użyte podczas I wojny światowej.	- Wyjaśnia pojęcia: <i>wyścig zbrojeń, kocioł bałkański, wojna pozycyjna, wojna manewrowa, bolszewicy, Akt 5 listopada, Legiony Polskie, kryzys przysięgowy</i> - Opisuje bezpośrednie i pośrednie przyczyny wybuchu wojny - Przedstawia przebieg wydarzeń rewolucyjnych w Rosji (lutowa i październikowa) - Omawia umiędzynarodowienie sprawy polskiej w latach 1914–1918.	- Wskazuje na mapie główne fronty I wojny światowej oraz miejsca przełomowych bitew - Charakteryzuje militarne i polityczne wysiłki Polaków po stronie państw centralnych oraz ententy - Analizuje wpływ rewolucji w Rosji na wycofanie tego państwa z wojny i dalszy przebieg konfliktu.	- Analizuje czynniki, które zdecydowały o klęsce państw centralnych - Wykazuje związek między rozwojem sytuacji na frontach a zmianą stosunku mocarstw do niepodległości Polski - Porównuje specyfikę walk na froncie zachodnim i wschodnim.	- Ocenia wkład polskich formacji wojskowych oraz dyplomacji (KNP, konferencja paryska) w odzyskanie niepodległości - Ocenia skutki I wojny światowej dla cywilizacji europejskiej (strat ludzkich, zmian społecznych i politycznych) - Dokonuje oceny przewrotu bolszewickiego i jego konsekwencji dla świata.
Rozdział VI. Świat w okresie międzywojennym					
1. Świat po I wojnie światowej 2. Narodziny faszyzmu	- Podaje datę podpisania traktatu wersalskiego,	- Wyjaśnia pojęcia: <i>demilitaryzacja, wielki</i>	- Wskazuje na mapie zmiany terytorialne w	- Analizuje słabości ładu wersalskiego,	- Ocenia postawę polityków zachodnioeuropejskich

3. ZSRS – imperium komunistyczne 4. Kultura i zmiany społeczne w okresie międzywojennym 5. Świat na drodze ku II wojnie światowej	wybuchu wielkiego kryzysu gospodarczego (1929) oraz przejęcia władzy przez A. Hitlera (1933) - Wskazuje na mapie państwa totalitarne w Europie - Identyfikuje postacie: B. Mussoliniego, A. Hitlera, J. Stalina, F. D. Roosevelta - Rozpoznaje pojęcia: <i>ład wersalski, Liga Narodów, faszyzm, nazizm, stalinizm, obóz koncentracyjny</i>.	<i>kryzys gospodarczy, New Deal, totalitaryzm, autorytaryzm, antysemityzm, ustawa norymberska, łagier, kolektywizacja, appeasement (uleganie)</i> - Charakteryzuje główne postanowienia traktatu wersalskiego - Przedstawia przyczyny i objawy wielkiego kryzysu gospodarczego - Opisuje ekspansję państw osi w latach 30. (zajęcie Austrii, Czechosłowacji, Abisynii).	Europie po I wojnie światowej (rozpad Austro-Węgier, nowe państwa) - Porównuje cechy charakterystyczne systemów totalitarnych (Włochy, Niemcy, ZSRS) - Analizuje mechanizmy przejmowania władzy przez faszystów i nazistów - Opisuje zmiany cywilizacyjne, obyczajowe i rozwój kultury masowej w dwudziestoleciu międzywojennym	które doprowadziły do jego załamania - Przedstawia zbrodniczy charakter systemu stalinowskiego i nazistowskiego przed 1939 r. (w tym Wielki Głód na Ukrainie, czystki, Noc Krysztalową) - Wykazuje przyczyny bezradności Ligi Narodów wobec agresywnej polityki III Rzeszy, Włoch i Japonii.	wobec żądań Hitlera (konferencja monachijska i polityka appeasementu) - Dokonuje krytycznej oceny wpływu środków masowego przekazu (radio, kino, prasa) na manipulację społeczną w państwach totalitarnych - Ocenia wpływ kryzysu gospodarczego na upadek demokracji w wielu państwach Europy. .
Rozdział VII. Polska w okresie międzywojennym					
1. Odrodzenie Rzeczypospolitej 2. Kształtowanie się granic odrodzonej Polski 3. Rządy parlamentarne 4. Zamach majowy i rządy sanacji 5. Osiągnięcia II Rzeczypospolitej 6. Kultura i nauka II RP 7. Schyłek niepodległości	- Podaje datę odzyskania niepodległości (11 XI 1918), uchwalenia konstytucji marcowej (1921), przewrotu majowego (1926) oraz wybuchu wojny polsko-bolszewickiej (1920) - Identyfikuje kluczowych liderów II RP (J. Piłsudski,	- Wyjaśnia pojęcia: <i>Cud nad Wisłą, plebiscyt, powstania śląskie, Orłęta Lwowskie, konstytucja marcowa, konstytucja kwietniowa, przewrót majowy, rządy sanacji, magistrala węglowa, COP (Centralny Okręg</i>	- Przedstawia na mapie etapy walk o granice (zmagania na wschodzie oraz powstania wielkopolskie i śląskie) - Porównuje postanowienia i ustrój Polski w konstytucji marcowej i kwietniowej	- Analizuje przyczyny i konsekwencje przewrotu majowego dla ustroju politycznego II RP - Charakteryzuje strukturę narodowościową i wyznaniową II Rzeczypospolitej oraz	- Dokonuje krytycznej oceny rządów sanacyjnych w Polsce (z uwzględnieniem walki z opozycją, Proces brzeski, Obóz w Berezie Kartuskiej) - Ocenia dorobek gospodarczy i kulturalny dwudziestolecia

	R. Dmowski, W. Witos, W. Grabski, E. Kwiatkowski) - Wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej.	<i>Przemysłowy), budowa Gdyni</i> - Opisuje proces kształtowania się granic II RP - Charakteryzuje reformy skarbowo-walutowe W. Grabskiego - Opisuje polską politykę zagraniczną w latach 30. (zasada równowagi).	- Omawia wyzwania integracyjne państwa polskiego po 123 latach zaborów (różnice gospodarcze, infrastrukturalne, prawne) - Przedstawia osiągnięcia gospodarcze i kulturalne II RP.	problemy z tym związane - Przedstawia genezę, przebieg i polityczne konsekwencje wojny polsko-bolszewickiej dla Polski i Europy.	międzywojennego w kontekście trudności wyjściowych państwa - Bilansuje polską politykę zagraniczną w przededniu II wojny światowej. .
--	---	--	--	---	---

Dostosowanie form i metod pracy dla uczniów z SPE

Spektrum Autyzmu

- **Dostosowanie form pracy:**
 - Stała struktura lekcji – zachowanie przewidywalnego schematu zajęć.
 - Jasny podział ról – określenie konkretnych, jednoznacznych zadań podczas pracy w grupach.
 - Mniej bodźców na materiałach – przygotowanie przejrzystych map historycznych i osi czasu wolnych od zbędnych elementów graficznych.
- **Dostosowanie metod pracy:**
 - Dosłowne wyjaśnianie pojęć – unikane metafor bez ich wcześniejszego wyjaśnienia.
 - Wizualizacja historii – stosowanie czytelnych drzew genealogicznych, schematów przyczynowo-skutkowych oraz kart z postaciami historycznymi.
 - Sprawdzanie wiedzy – stosowanie pytań zamkniętych, zadania polegające na przyporządkowaniu dat do wydarzeń na schemacie zamiast otwartych opowiadań historycznych.

ADHD

- **Dostosowanie form pracy:**
 - Dzielenie treści – rozbijanie obszernych tematów na krótkie, kilkuminutowe bloki tematyczne.

- Angażowanie w ruch – wyznaczanie zadań fizycznych związanych z lekcją (np. wskazywanie obiektów na mapie ściennej, rozdawanie atlasów historycznych).
- Kontrola miejsca pracy – posadzenie w pierwszej ławce, z dala od okna i dekoracji ściennych odciągających uwagę.
- **Dostosowanie metod pracy:**
 - Strukturyzacja notatek – udostępnianie schematów do samodzielnego uzupełniania kluczowymi słowami.
 - Aktywne osie czasu – wykorzystywanie mobilnych osi czasu (np. naklejanie lub przekładanie kartoników z datami i wydarzeniami).
 - Pojedyncze polecenia – podawanie instrukcji do analizy tekstu źródłowego krok po kroku, po upewnieniu się, że uczeń skupił uwagę.

Dysleksja

- **Dostosowanie form pracy:**
 - Modyfikacja tekstów źródłowych – przygotowywanie fragmentów kronik czy dokumentów większą czcionką (bezszerfową) z większym odstępem między wierszami.
 - Wydłużenie czasu – zapewnienie dodatkowego czasu na przeczytanie pytań do tekstów historycznych i analizę map.
 - Alternatywy słuchowe – wykorzystywanie audiobooków historycznych, fragmentów słuchowisk, podcastów lub filmów edukacyjnych.
- **Dostosowanie metod pracy:**
 - Zwolnienie z czytania na głos – unikanie wywoływania ucznia do głośnego odczytywania trudnych tekstów źródłowych przed klasą.
 - Praca na słowach kluczowych – przygotowywanie wyciągów z rozdziałów z pogrubionymi datami, pojęciami i nazwiskami.
 - Faworyzowanie odpowiedzi ustnych – ocenianie wiedzy historycznej (pojęć, zależności przyczynowo-skutkowych) w formie wypowiedzi ustnej lub testów z pytaniami zamkniętymi.

Dysgrafia

- **Dostosowanie form pracy:**
 - Ograniczenie ręcznego notowania – dostarczanie wklejek do zeszytu z podsumowaniem lekcji, schematami i osiami czasu.
 - Wykorzystanie technologii – zezwolenie na pisanie kart pracy na komputerze/tablecie.
 - Gotowe karty pracy – stosowanie arkuszy z powiększonym miejscem na wpisywanie odpowiedzi.
- **Dostosowanie metod pracy:**
 - Ocenianie merytoryki – całkowite pomijanie czytelności pisma, estetyki rysowania map czy prowadzenia zeszytu przy wystawianiu ocen.
 - Praca z mapą konturową – zmiana formy wpisywania nazw geograficznych na zaznaczanie ich cyframi, kolorem lub gotowymi naklejkami.
 - Testy wyboru – zamiana długich wypowiedzi pisemnych na testy wielokrotnego wyboru, dołączanie podpisów pod ilustracjami lub łączenie par.

Dysortografia

Dostosowanie form pracy:

- Dostęp do pomocy – umożliwienie korzystania ze słowniczka pojęć i nazwisk historycznych podczas sprawdzianów i prac pisemnych.
- Wydłużenie czasu – przyznanie dodatkowych minut na samokontrolę pisowni nazw własnych i pojęć.
- Wzorce na tablicy/karcie – wypisywanie na tablicy trudnych nazwisk i pojęć historycznych, aby uczeń mógł je bezbłędnie przerysować.

● Dostosowanie metod pracy:

- Ignorowanie błędów w ocenie – nieobniżanie oceny z historii za błędy ortograficzne i literówki w nazwiskach, nazwach geograficznych czy pojęciach historycznych.
- Tolerancja dla zniekształceń – uznawanie odpowiedzi za poprawną, jeśli z zapisu jednoznacznie wynika, o jaką postać lub pojęcie chodzi (np. zmiana liter w trudnych nazwiskach obcojęzycznych).
- Wskazywanie błędów – zaznaczanie błędów na marginesie jedynie w celach korekcyjnych, bez wpływu na punktację merytoryczną